

Eiropas
Komisija

Eiropas Sociālais fonds darbībā

Eiropas jaunatnes sagatavošana mūsdienu darba tirgum

Nesenā straujā jaunatnes bezdarba līmeņa paaugstināšanās (vairāk par 50% dažās ES valstīs) apdraud jaunās paaudzes spējas veidot pašiem savu dzīvi. Ieguldot jauniešos, mēs ieguldām ES ekonomikā. Eiropas Sociālais fonds (ESF) ir ES galvenais instruments jauniešu sagatavošanai darba pasaulei.

Fonda darbība ir vērsta uz iespēju sniegšanu jauniešiem, lai viņi pilnveidotu prasmes un piedalītos

apmācībā, kas vajadzīga, lai atrastu darbu. Tas tiek darīts, atbalstot izglītības sistēmu uzlabojumus, izstrādājot kvalitatīvas apmācības iespējas un palielinot darbavietu pieejamību jauniešiem.

Laikā no 2007. līdz 2012. gadam ESF atbalstītus apmācības pasākumus izmantoja 20 miljoni jauniešu vecumā līdz 25 gadiem. Dažās valstīs gandrīz puse no ESF pasākumu dalībnieku kopskaita ir jaunieši.

ESF — jaunas iespējas Eiropas jaunatnei

Piedāvājot izglītību un apmācību...

Lai darba meklētāji turpmākajos gados varētu atrast darbu Eiropas Savienībā, viņiem būs jābūt arvien labāk kvalificētiem. Lai palīdzētu Eiropas jauniešiem atrast darbu, ESF atvieglo piekļuvi labākai izglītībai un apmācībai.

Daudzi jaunieši, kuri priekšlaikus pārtrauc mācības skolā, saskaras ar reāliem šķēršļiem iekļauties darba tirgū. Tiem, kuri pārdomājuši, ESF var piedāvāt iespējas atgriezties formālās izglītības iestādēs. Citos gadījumos jaunieši var apgūt darba prasmes, iesaistoties neformālās izglītības iniciatīvās.

ESF finansētā projektā *Hothouse* Kornvolā, Apvienotajā Karalistē, uzmanība tiek pievērsta 14–19 gadus veciem jauniešiem, kas, iespējams, grasās pamest mācības. Pievēršot uzmanību radošumam, inovācijām, uzņēmībai sociālajā un uzņēmējdarbības jomā, kā arī riska pārvaldībai, šis projekts iedvesmo jauniešus sasniegt vairāk un iegūt pašapziņu.

Ar ESF palīdzību vairākām ES valstīm ir izdevies būtiski reformēt savas augstākās izglītības sistēmas. Izglītības un apmācības sistēmās arvien vairāk studentu iegūst augstāku kvalifikāciju, pateicoties elastīgiem un moduļveida kursiem, tālmācības uzlabojumiem, modernizētām mācīšanas metodēm, kā arī darbinieku pārkvalificēšanai.

Veidojot saikni starp skolu un darbu...

Vidēji aptuveni 50% vidējās izglītības skolēnu izvēlas profesionālo izglītību un apmācību. ESF projekti palīdz pielāgot šādus kursus uzņēmējdarbības

un nozaru vajadzībām, kursu izstrādē iesaistot darba devējus.

Viena no ESF prioritārajām jomām ir atbalsts iedzīvotājiem darbam un mācībām citās ES valstīs, lai viņi varētu iepazīt dažādas iespējas. Tā ir gan valodu prasmju uzlabošana, gan apmācība darbavietā, gan tādu prasmju apgušana, kas uzlabo izredzes atrast darbu.

Tiem, kuri vēlas sākt savu uzņēmējdarbību, ESF atbalstīti projekti var nodrošināt nepieciešamo apmācību. Jaunie uzņēmēji var apgūt to, kā idejas pārvērst biznesā, kā kārtot grāmatvedību un kā līdzsvarot ieņēmumus un izdevumus. Savukārt nodarbinātības izstādes ir lieliska iespēja, lai tiktos ar pieredzējušiem uzņēmējdarbības konsultantiem vai potenciālajiem darba devējiem.

ESF projektu dalībnieki var saņemt subsīdijas, lai vieglāk sāktu paši savu uzņēmējdarbību. Piemēram, Polijā 13674 jaunieši, uzsākot savu uzņēmējdarbību, saņēma finansējumu ne vairāk kā EUR 25000 apmērā.

Nodarbinātības un inovāciju veicināšana

Atbalsts jauno zinātnieku uzņēmējdarbības sākšanai ir viens no veidiem, kā Grieķija cer sekmēt inovācijas. Programma "Jaunie pašnodarbinātie zinātnieki" atbalsta ārstus, inženierus, farmaceitus un advokātus, palīdzot izstrādāt biznesa plānu finansējuma saņemšanai.

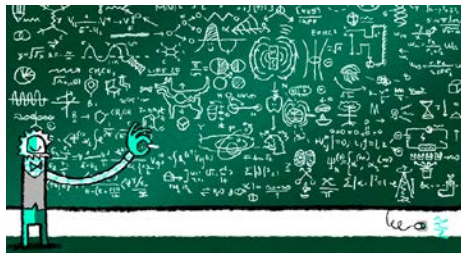
Līdz šim atbalsts darba gaitās sniegts gandrīz 6000 personām. Gadu pēc piedalīšanās programmā 74% uzņēmēju joprojām bija pašnodarbinātas personas, savukārt 63% ziņoja par stabilu vai augošu apgrozījumu vai peļņu. Ir izveidotas aptuveni 3000 jaunas darbavietas.

Pēdējos gados ir pastiprinājušies centieni palīdzēt Eiropas jauniešiem atrast darbu. Lai īpaši veicinātu jauniešu iesaistīšanos apmācībā un darba dzīvē, 2012. gadā tika pārdalīti aptuveni 16 miljardi eiro ES finansējuma. Paredzams, ka ar šo summu tiks sniegts atbalsts aptuveni miljonam jauniešu un 55 000 mazo un vidējo uzņēmumu.

Paredzams, ka pateicoties arvien intensīvākai dalībai ES projektu īstenošanā, jauniešu bezdarbnieku dalība ES atbalstītos projektos, piemēram, Latvijā, dažos nākamajos gados palielināsies no 24 % līdz 40 %.

Palīdzot jauniešiem bezdarbniekiem atrast darbu vai iesaistīties apmācībā...

ES valdības ir vienojušās izveidot garantijas jauniešiem, kas ir paredzētas iedzīvotājiem, kuri nav vecāki par 25 gadiem, nestrādā un nemācās. Šīs garantijas nodrošina kvalitatīvus nodarbinātības, izglītības turpināšanas, mācekļības vai apmācības piedāvājumus četrus mēnešus kopš kļūšanas par bezdarbnieku vai formālas izglītības iestādes pamešanas. ESF var piedāvāt būtisku atbalstu šādu shēmu izveidei. Arī ESF līdzfinansētajai Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvai ir tādi paši mērķi, galveno uzmanību pievēršot reģioniem, kurus vismagāk skāris jauniešu bezdarbs.

Palīdzot visiem jauniešiem izmantot iespējas, kuras tie ir pelnījuši...

Darba tirgus joprojām ir liels izaicinājums daudziem jauniešiem, taču noteiktām sociālajām grupām ir vēl grūtāk iegūt izglītību un apmācību, kas ir vajadzīga, lai atrastu kvalitatīvu darbu. ESF atbalsta projektus, kas paplašina darba iespējas nelabvēlīgā situācijā esošiem jauniešiem. Viens no veidiem, kā to panākt, ir izpratnes veidošana ģimenēs un kopienās par to, cik svarīgi ir turpināt mācības un iesaistīties apmācībā.

Paliec skolā, paver sev plašākas iespējas

Etnisko minoritāšu pārstāvjiem Dānijā ir gandrīz divreiz lielāks risks pamest mācības skolā nekā citiem bērniem.

Projekts "Hold on Tight Caravan" nodrošina visaptverošu pieeju, lai palīdzētu bērniem no minoritātēm pabeigt mācības un iegūt kvalifikāciju. Mājas darbu nodarbības, personīgie audzinātāji katram riska grupas bērnam, skolotāju prasmju attīstīšana un aktīva vecāku iesaistīšana — visi šie pasākumi tiek apvienoti, lai radītu drošības tīklu bērniem, kuri domā par mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu.

Kopš projekta sākšanas 2009. gadā mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas gadījumu īpatsvars ir samazinājies no 20 % līdz mazāk kā 15 %, turklāt ir samazinājusies arī pie minoritātēm piederošo bērnu un pārējo bērnu mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas rādītāju starpība.

Slovākijā un Vācijā ESF līdzekļi tiek izmantoti, lai darbā iesaistītu jauniešus, kuriem grūti atrast darbu. Slovākijā darba devēji tiek mudināti pieņemt darbā nelabvēlīgā situācijā esošus darba meklētājus vismaz uz deviņiem mēnešiem. Vācijā jauniešiem ar vājām sekmēm tiek piedāvātas profesionālās apmācības programmas.

Kas gaidāms turpmāk?

Īstenojot jauniešu garantijas shēmas, tiek nopietni strādāts, lai izlēmīgāk un saskaņotāk risinātu jaunatnes bezdarba problēmu. Lai gūtu noturīgus rezultātus, būs gan jāstiprina valsts nodarbinātības dienestu darbs, gan jāatbalsta apmācības un mācekļības programmas, gan jāuzlabo izglītības sistēmas.

Lai vēl vairāk koncentrētu finanšu atbalstu tajos reģionos un attiecībā uz tām personām, ko visvairāk skar jauniešu bezdarbs un pasivitāte, Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva pievērsīs uzmanību reģioniem, kuros jauniešu bezdarba līmenis pārsniedz 25 %, un jauniešiem, kas nestrādā un nemācās. Tā stiprinās ESF sniegto atbalstu garantijas jauniešiem īstenošanai, un šī mērķtiecīgā pieeja nodrošinās, ka atbalsta apjoms uz vienu jauniešu būs pietiekams, lai gūtu reālus rezultātus tajās Eiropas daļās, kur problēmas ir vissmagākās.

Ņemot vērā jaunatnes bezdarba problēmas mērogu visā Eiropas Savienībā, nav šaubu, ka jaunieši arī turpmākajos gados būs viena no svarīgākajām Eiropas prioritātēm.

Papildinformācija par ESF:

<http://ec.europa.eu/esf>

Šī publikācija ir pieejama elektroniskā formātā visās ES oficiālajās valodās.
© Eiropas Savienība, 2014. gads
Reproducēšana ir atļauta, ja tiek norādīts avots.

Publikāciju birojs

<https://www.facebook.com/socialeurope>

https://twitter.com/EU_Social

ISBN 978-92-79-34078-9 (elektroniskā publikācija)
ISBN 978-92-79-33323-1 (tiešsaistes versija)

9 789279 333231

doi:10.2767/90430 (tiešsaistes versija)
doi:10.2767/81244 (elektroniskā publikācija)